

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000785

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Сергій Петрович

2. Serhii P. Polishchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6926-9911

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 13-05-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7973

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.34, 76.29.34.11

Тема дисертації:

1. Клінічна ефективність модифікації активності кишкової бактеріальної гідролази солей жовчних кислот у пацієнтів із функціональними захворюваннями кишечника
2. Clinical effectiveness of gut bacterial bile salt hydrolase activity modification in patients with functional bowel disorders

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні запропонована нова опція підвищення ефективності лікування пацієнтів із синдромом подразненої кишки (СПК) з діареєю (СПК-Д) на основі модифікації активності кишкової бактеріальної гідролази солей жовчних кислот (ГСЖК) та відповідної корекції обміну жовчних кислот (ЖК) шляхом застосування комплексного пробіотичного препарату, що містить ГСЖК-експресуючі штами *Lactobacillus rhamnosus*, *Lactobacillus plantarum*, *Streptococcus thermophilus*, *Lactobacillus acidophilus*, *Bifidobacterium* spp. (*Bifidobacterium bifidum*, *Bifidobacterium longum*, *Bifidobacterium infantis*) та *Saccharomyces boulardii*. Актуальність дослідження полягає в значній ролі функціональних захворювань шлунково-кишкового тракту (ФЗШКТ), особливо СПК-Д, в рутинній практиці лікарів первинної ланки та

гастроентерологів, що займає велику частину їх щоденного навантаження на амбулаторному прийомі. Оновлення наукової концепції ФЗШКТ, дослідження нових механізмів СПК-Д, включаючи порушений обмін ЖК, часто неефективність першої лінії лікування, обмеженість на фармацевтичному ринку існуючих медикаментів, їх вартість та побічні ефекти обумовлюють потребу в пошуку альтернативних підходів до ефективного лікування СПК-Д з акцентом на механізми його розвитку. Мета дослідження. Підвищення ефективності лікування СПК-Д на основі вивчення загальної активності кишкової бактеріальної ГСЖК та її модифікації препаратами на основі ГСЖК-експресуючих штамів пробіотичних бактерій. Задачі дослідження.

1. Визначити й порівняти загальну активність кишкової бактеріальної ГСЖК та показники обміну ЖК у практично здорових осіб та у пацієнтів із СПК. 2. Визначити й порівняти загальну активність бактеріальної ГСЖК пробіотичних препаратів на основі ГСЖК-експресуючих штамів *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* та *Saccharomyces*. 3. Оцінити вплив пробіотичних препаратів на основі ГСЖК- експресуючих штамів *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* та *Saccharomyces* на клінічні прояви та вираженість симптомів у пацієнтів із СПК-Д на основі оцінки валідованих клінічних шкал. 4. Оцінити вплив пробіотичних препаратів на основі ГСЖК- експресуючих штамів *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* та *Saccharomyces* на показники обміну ЖК у пацієнтів із СПК-Д в динаміці лікування. 5. Оцінити загальну активність кишкової бактеріальної ГСЖК в динаміці лікування досліджуваних груп. 6. Розробити практичні рекомендації щодо призначення пробіотичних препаратів на основі ГСЖК-експресуючих штамів *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* та *Saccharomyces* для лікування пацієнтів із СПК-Д.

2. The dissertation trial proposed a new option for increasing the effectiveness of treatment of patients with irritable bowel syndrome (IBS) with diarrhea (IBS-D) based on the modification of the activity of gut bacterial bile salt hydrolase (BSH) and the corresponding correction of bile acid (BA) metabolism through the use of a complex probiotic containing BSH-expressing strains of *Lactobacillus rhamnosus*, *Lactobacillus plantarum*, *Streptococcus thermophilus*, *Lactobacillus acidophilus*, *Bifidobacterium* spp. (*Bifidobacterium bifidum*, *Bifidobacterium longum*, *Bifidobacterium infantis*) and *Saccharomyces boulardii*. The relevance of the study lies in the significant role of functional gastrointestinal disorders (FGID), especially IBS-D, in the routine clinical practice of primary care physicians and gastroenterologists, which takes up a large part of their daily workload at outpatient appointments. Update of the scientific concept of FGID, research of new mechanisms of IBS-D, including impaired metabolism of BA, ineffectiveness of the first line treatment, limitations of existing medications on the pharmaceutical market, their cost and side effects determine the need to investigation of alternative approaches to effective treatment of IBS-D with an emphasis on mechanisms of its development. The aim of the study. Increasing the effectiveness of the treatment of IBS-D based on the assessment of gut bacterial BSH total activity and its modification with preparations containing BSH-expressing strains of probiotic bacteria. Objectives of the study. 1. To assess and compare the total activity of gut bacterial BSH and indicators of BA metabolism in almost healthy individuals and in patients with IBS. 2. To assess and compare the bacterial BSH total activity of probiotic preparations with BSH-expressing strains of *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* and *Saccharomyces*. 3. To evaluate the effect of probiotic preparations with BSH-expressing strains of *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* and *Saccharomyces* on clinical features and severity of symptoms in patients with IBS-D based on the evaluation of validated clinical scales. 4. To assess the effect of probiotic preparations with BSH-expressing strains of *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* and *Saccharomyces* on indicators of BA metabolism in patients with IBS-D in the course of treatment. 5. To assess the total activity of gut bacterial BSH in the course of treatment of the trial's groups. 6. To develop practical recommendations for prescribing probiotic preparations with BSH-expressing strains of *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Bifidobacterium* and *Saccharomyces* for the treatment of patients with IBS-D.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Polishchuk S, Neverovskiy A, Shypulin V. Alterations of bile acid metabolism in patients with functional bowel disorders: a case-control study. Gastroenterology Review/Przegląd Gastroenterologiczny. 2023;18(4):442-448. doi:10.5114/pg.2023.133062. ISSN: 1895-5770
- Поліщук С, Неверовський А. Ефективність пробіотичних бактерій, які синтезують гідролазу солей жовчних кислот, у лікуванні синдрому подразненої кишки з діареєю. GASTRO [інтернет]. 22, Червень 2023 [цит. за 17, Червень 2024];57(2):108-14. доступний у: <https://gastro.zaslavsky.com.ua/index.php/journal/article/view/540>. ISSN 2308-2097 (print), ISSN 2518-7880 (online)
- Neverovskiy A, Polishchuk S. Modification of bile acids metabolism with multi-strain probiotic in patients with diarrhea predominant irritable bowel syndrome: a randomized study. USMYJ [Internet]. 2023Oct.27 [cited 2024Jun.25];142(4):55-1. Available from: <https://mmj.nmuofficial.com/index.php/journal/article/view/115>. ISSN 2786-6661, ISSN 2786-667X

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100576; 0123U100922

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шипулін Вадим Петрович
2. Vadym P. Shypulin

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6780-130X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сірчак Єлизавета Степанівна
2. Yelyzaveta S. Sirchak

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6738-0843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гріднев Олексій Євгенович
2. Oleksiy Y. Gridnyev

Кваліфікація: д.мед.н., пров.н.с., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4716-3520

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04528465

Місцезнаходження: пр. Любові Малої, 2-а, Харків, Харківський р-н., 61039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гвоздецька Леся Сергіївна
2. Lesia S. Gvozdetska

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3973-762X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міхньова Наталія Миколаївна

2. Nataliya N. Mikhnova

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4590-4161

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чернявський Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернявський Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна